Финансирано от Европейския съюз
NextGenerationEU

# Министерство на труда и социалната политика

# НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

**Компонент „Социално включване“**

**Програма за Модернизиране на дългосрочната грижа**

## УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

**по процедура чрез директно предоставяне**
**на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост на конкретни крайни получатели за изпълнение на инвестиции**

**BG-RRP-11.018**

**„Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания“**

**Срок за кандидатстване - 17.00 ч. на 04.11.2024 г.**

**СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА**

| | |
|---|---|
| **ЕС** | Европейски съюз |
| **ИС М** | Информационната система за Механизма е Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН 2020), надградена за целите на Механизма за възстановяване и устойчивост |
| **КЕП** | Квалифициран електронен подпис |
| **МТСП** | Министерство на труда и социалната политика |
| **ПВУ** | План за възстановяване и устойчивост |
| **МВУ** | Механизъм за възстановяване и устойчивост |
| **ПМС** | Постановление на Министерски съвет |
| **СНД** | Структура за наблюдение и докладване - е определено звено в министерство, друго ведомство от централната администрация на изпълнителната власт или определено негово звено, което отговаря за подбора, в случаите в които е предвиден такъв, за договарянето на финансиране с крайни получатели, за обобщаването на финансовата и техническа информацията и за осъществяването на контрол върху финансовото и техническо изпълнение на инвестициите, реализирани в рамките на споразумение с Министерството на финансите.<br>За целите на настоящата процедура СНД е ГД ЕФМПП в МТСП. |
| **РСНД** | Ръководител на структура за наблюдение и докладване |
| **КП** | Краен получател - е кандидат за средства от Механизма за възстановяване и устойчивост, чието предложение за изпълнение на инвестиция е одобрено с решение на ръководителя на структурата за наблюдение и докладване в резултат на извършена процедура чрез подбор или чрез директно предоставяне на средства по това постановление и с когото е сключен договор за финансиране от Механизма или е издадена заповед за предоставяне на средства от Механизма. |
| **ЕО** | Екологична оценка |
| **ОВОС** | Оценка на въздействието върху околната среда |
| **ОС** | Оценка за съвместимост |

Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU

## Съдържание

1. Компонент от Националния план за възстановяване и устойчивост: 4
2. Наименование на инвестицията: 4
3. Наименование на процедурата 4
3.1. Процедура чрез директно предоставяне на средства от механизма за възстановяване и устойчивост 4
4. Измерения по кодове, съгл. Регламент (ЕС) 2021/241 от 12 февруари 2021 4
5. Териториален обхват 5
6. Цели на подкрепа по МВУ и очаквани резултати 5
7. Индикатори 10
8. Общ размер на средствата по процедурата 10
8.1. Минимален и максимален размер на средствата за конкретен проект 11
8.2. Процент на съфинансиране 13
9. Допустими кандидати 13
10. Допустими партньори 14
10.1 Изпълнители 15
11. Дейности, допустими за финансиране 15
12. Категории разходи, допустими за финансиране 18
12.1. Условия за допустимост на разходите 18
12.2. Указания за попълване на бюджет 18
12.3. Допустими разходи 19
12.4. Недопустими разходи 22
13. Допустими целеви групи 22
14. Приложим режим на минимални/държавни помощи 23
15. Приложими хоризонтални принципи, вкл. принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ 25
16. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо) 26
17. Ред за оценяване на проектните предложения 26
18. Критерии и методика за оценка на предложенията за изпълнение на инвестиции 28
19. Начин на подаване на предложения за изпълнение на инвестиции 28
20. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване 28
21. Краен срок за подаване на предложения за изпълнение на инвестиции 32
22. Допълнителна информация 32
22.1. Решение на ръководителя на СНД относно предоставянето на средства от механизма 32
22.2. Условия, приложими към изпълнението на проекта, след подписване на договора за директно предоставяне на средства от МВУ 33
23. Приложения къмУусловията за кандидатстване и Условията за изпълнение 33
23.1 Приложения към момента на кандидатстване 33
23.2 Приложения към момента на подписване на договор за директно предоставяне на средства от МВУ 33
23.3 Приложения за информация 34

Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU

## 1. Компонент от Националния план за възстановяване и устойчивост

Социално включване

## 2. Наименование на инвестицията

П39 - Модернизиране на дългосрочната грижа

Компонент 1 „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания“, Подкомпонент 1.1 - **Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания**

## 3. Наименование на процедурата

**Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания**

### 3.1. Процедура чрез директно предоставяне на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост

Средствата от Механизма за ПВУ се предоставят от ръководителя на структурата за наблюдение и докладване с договор за финансиране въз основа на одобрено предложение за изпълнение на инвестиция.

Средствата по процедурата се предоставят чрез директно предоставяне на средства на конкретни крайни получатели за изпълнение на инвестиции в Плана за възстановяване и устойчивост.

**В случай на промяна в Условията за кандидатстване, Конкретните крайни получатели ще бъдат информирани писмено в срок до 5 работни дни от утвърждаване на изменението.**
**В случай че промяната е удължаване на срока за кандидатстване по процедурата НЕ се уведомяват кандидатите, които вече са подали проектни предложения и същите са в процес на оценка.**

## 4. Измерения по кодове, съгл. Регламент (ЕС) 2021/241 от 12 февруари 2021

**Код по област на интервенция:**

**121 „Мерки за подобряване на равния и навременен достъп до качествени, устойчиви и достъпни услуги“**

### 4.1. Отчитане на социални разходи по процедурата

Дейностите по процедурата включват мерки с основно социално измерение, принадлежащи към следната област на социалната политика[1]:

[1] Съгласно Приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2021/2105.

Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU

Социална категория: социални политики:

8. СОЦИАЛНИ ЖИЛИЩА И ДРУГА СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

**Тази категория се залага служебно от страна на СНД в ИСМ (ИСУН) и служебно се проследява.**

## 5. Териториален обхват

**Дейностите се изпълняват на територията на Р БЪЛГАРИЯ**

## 6. Цели на подкрепа по МВУ и очаквани резултати

**Цел на процедурата:**
Основната цел на подкомпонент 1.1 е да се създадат 254 нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги, за да бъде възможно закриването на приблизително 60% от съществуващите специализирани институции за хора с увреждания до края на 2027 г.

**Очаквани резултати:**
1. Създадени нови резидентни услуги за общо 3000 потребители – лица с увреждания (индикативно 200 нови резидентни услуги средно за по 15 потребители всяка);
2. Създадени 54 нови центрове за специализирана подкрепа за лица с увреждания и техните семейства.

**Демаркация и допълняемост:**
Дейността е във връзка със заложените в Закона за социалните услуги срокове до 01.01.2035 г. за закриване на всички специализирани институции за лица с увреждания и в съответствие с Националната стратегия за дългосрочна грижа. В рамките на процедурата ще се изградят нови резидентни услуги, в които ще се създадат адекватни условия на живот и грижа за лицата от предвидените за закриване (виж списъка по-долу) домове за лица с увреждания, с общ капацитет за 2951 потребители. Ще се изградят и приблизително 54 центрове за комплексно предоставяне на социални услуги (условно наречени „Центрове за специализирана подкрепа за лица с увреждания и техните семейства – ЦСПЛУТС“), в които ще могат да се предоставят широк набор социални услуги по чл. 15 от Закона за социалните услуги, а именно мобилна превантивна общностна работа по чл. 12, ал. 2, т. 2; социалната услуга информиране и консултиране по чл. 15, т. 1; социалната услуга застъпничество и посредничество по чл. 15, т. 2; социалната услуга терапия и рехабилитация по чл. 15, т. 4; социалната услуга обучение за придобиване на умения по чл. 15, т. 5; социалната услуга подкрепа за придобиване на трудови умения по чл. 15, т. 6; социалната услуга дневна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания по чл. 15, т. 7; като заместваща грижа - социалната услуга резидентна грижа за пълнолетни лица с увреждания по чл. 15, т. 8). Новите ЦСПЛУТС ще предоставят услуги както на лицата, които ще бъдат изведени от закритите домове за лица с увреждания, така и на нуждаещи се лица от общността. Сумарно максималният брой на потребителите на тези услуги може да надхвърли 10 000 реални потребители.
Ако в резидентните социални услуги се предоставя 24-часова грижа на всеки потребител, то услугите, които ще се предлагат в новите ЦСПЛУТС, са почасови. Например, ако едно лице ползва комплексно социални услуги в такъв център, който предоставя социални услуги в обща специализирана среда, за 8 часа престой в центъра той съвсем хипотетично би могъл да ползва 1 или 2 часа терапия и рехабилитация, 4 часа дневна грижа (ако не е потребител на резидентна социална услуга), 1 час информиране и консултиране и 1 или 2

часа подкрепа за придобиване на трудови умения. Това означава, че това лице в рамките на деня ще е потребител на четири различни социални услуги. В тази връзка, ако говорим за център за комплексно предоставяне на социални услуги за 30 потребители в контекста на комплексния характер на социалните услуги следва да се отчита времевата ограниченост на дейностите при почасовата работа с потребителите. Така нареченото „място“ не означава, че услугата ще работи с един потребител, за който се осигурява финансиране, а показва с колко потребители може да работи услугата едновременно във всеки един момент. В контекста и на представения по-горе пример е разбираемо, че ако условно казано има услуга информиране и консултиране за 2-ма потребители и предоставянето на услугата отнема средно 30 минути на потребител, то в рамките на пълен работен ден могат да получат подкрепа не 2-ма, а реално 16 потребители. Аналогично, при услуга терапия и рехабилитация за 5-ма потребители и средна продължителност на ползване на услугата от 1 потребител за 1 час, означава, че 40 различни потребители могат да ползват социалната услуга терапия и рехабилитация в рамките на един пълен работен (8 часа) ден. Ако приемем, че в един център за 30 потребители ще се предоставят почасово услугите информиране и консултиране за 2-ма потребители (средно за 30 мин.), застъпничество и посредничество за 2-ма потребители (средно за 2 часа); терапия и рехабилитация за 8 потребители (средно за 1 час); обучение за придобиване на умения за 5 потребители (средно за 1 час); подкрепа за придобиване на трудови умения за 5 потребители (средно за 1 час) и дневна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания за 8 потребители (средно за 4 часа) сумарно реалният брой на потребителите на всички услуги може да надхвърли 200 души или при 55 центъра сумарно максималният брой на потребителите на тези услуги може да надхвърли 10 000 реални потребители. Ако приблизително 3000 от тези потребители са от предвидените за закриване домове за лица с увреждания, останалите 7000 потребители, ще бъдат лица с увреждания от общността, които до този момент не са имали възможност да ползват почасови специализирани социални услуги.

Дейностите, които ще се извършат в рамките на НПВУ са с цел да се създадат нужните материални условия да се закрият приблизително 60% (42 дома) от съществуващите специализирани институции за хора с увреждания до края на 2027 г. Дейностите ще включват основно **ново строителство и доставка на оборудване и обзавеждане, нужно за въвеждането на новопостроените сгради за нови услуги в експлоатация**. Планира се създаването на нови резидентни услуги за общо 3000 потребители – лица с увреждания (индикативно 200 нови резидентни услуги средно за по 15 потребители всяка) и съответно създаването на 54 нови центрове за специализирана подкрепа за лица с увреждания и техните семейства.

Процедурата допълва и надгражда мерки, които са част от цялостния процес на деинституционализацията на грижата за възрастните хора и хората с увреждания, в т.ч. операция BG16RFOP001-5.002 „Подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания“, финансирана по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. в рамките на която се изградиха/ремонтираха, включително обзаведоха и оборудваха дневни центрове за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства и центрове за грижа за хора с увреждания и възрастни хора (за лица с психични разстройства, лица с умствена изостаналост, лица с различни форми на деменция и възрастни хора в невъзможност за самообслужване) и операция BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги“, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., в рамките на която се финансираха дейности за подбор, наемане, обучение и възнаграждения на персонала, както и закупуване на обзавеждане на новоизградените услуги.

Финансирано от Европейския съюз
NextGenerationEU

Процедурата също така допълва и надгражда операции BG05M9OP001-2.008 „Подкрепа за лицата с увреждания“, BG05M9OP001-2.061 „Подкрепа за лицата с увреждания – Компонент 2“ и BG05M9OP001-2.062 „Социално включване на лицата с психични разстройства и с интелектуални затруднения” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., по които се финансираха дейности, свързани с ремонта, обзавеждането и оборудването, както и „меките мерки“, необходими за създаването на дневни центрове за лица с увреждания и техните семейства, вкл. с тежки множествени увреждания и центрове за социална рехабилитация и интеграция за лица с психични разстройства и за лица с умствена изостаналост.

По отношение на демаркацията с ЕСФ+ и ЕФРР следва да се има предвид, че в рамките на настоящата процедура ще се финансират само т.н. „твърди“ мерки, свързани с изграждане и оборудване на **нови** социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и съпътстващи специализирани и консултативни социални услуги за лица с увреждания. Дейността е във връзка със заложените в Закона за социалните услуги срокове до 01.01.2035 г. за закриване на всички специализирани институции за лица с увреждания и в съответствие с Националната стратегия за дългосрочна грижа.

С оглед възприетия подход по Програма „Развитие на регионите“ (финансирана от ЕФРР) за периода 2021-2027 г. за прилагане на интегрирани планове за териториални инвестиции, няма самостоятелно обособена ос за социална инфраструктура, както е в настоящия програмен период. В тази връзка е заложено само индикативно, че 5% от средствата ще се насочат за социална инфраструктура. Тук се включва извършването на строителни дейности и закупуване на оборудване и обзавеждане за изграждането на нови услуги за резидентна грижа за възрастни хора, които да удовлетворят потребностите на чакащите за настаняване в резидентна грижа за възрастни хора, като това ще позволи да се завърши предвидената реформа в резидентната грижа за възрастните хора (без увреждания). Предвидено е и извършването на строителни дейности и закупуване на оборудване и обзавеждане за създаване на друг тип услуги (за спешно настаняване, консултативни услуги и др.), включително и интегрирани услуги.

Със средства от ЕСФ+ по Програма „Развитие на човешките ресурси“ за периода 2021-2027 г. ще се финансират основно „меките“ мерки, свързани с предоставянето на социалните услуги и обучението на персонала в новосъздадените по Плана за възстановяване и устойчивост и по Програма „Развитие на регионите“ нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и съпътстващи специализирани и консултативни социални услуги за лица с увреждания, както и в реформираните домове за стари хора и новосъздадени услуги за резидентна грижа за възрастни хора.

Следва да се има предвид, че заложените в Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г. „меки“ мерки, няма как да се реализират в пълна степен, ако не се изпълнят предвидените в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост т.н. „твърди“ мерки, свързани с изпълнение на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане.

***Новите 200 услуги за резидентна грижа за лица с увреждания, е допустимо да се изграждат само на места, които отговарят на функционалните изисквания по отношение на избора на местоположение на услугите и в близост (по възможност дори пешеходна) до новите ЦСПЛУТС или до вече функциониращи съпътстващи специализирани социални услуги за хора с увреждания. Също така, всички новоизградени услуги ще отговарят в пълна степен на Общите европейски насоки за преход от институционална към грижа в общността, Европейската стратегия за хората с увреждания 2021-2030 г. и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, по-специално принципите на свобода на избор и независим живот.***

Финансирано от Европейския съюз
NextGenerationEU

| СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ИНСТИТУЦИИ ЗА ЗАКРИВАНЕ В СРОК ДО 2027 г. | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **№** | **Област** | **Община** | **Вид специализирана институция[2]** | **Местонахождение, адрес** | **Капацитет, брой лица** |
| 1 | Благоевград | Община Благоевград | ДПЛД | с. Падеш | 50 |
| 2 | Бургас | Община Сунгурларе | ДПЛД | с. Славянци | 40 |
| 3 | Бургас | Община Карнобат | ДПЛД | с. Огнен | 45 |
| 4 | Велико Търново | Община Сухиндол | ДПЛД | с. Горско Косово, ул. „Първа“ № 25 | 60 |
| 5 | Видин | Община Белоградчик | ДПЛД | с. Салаш, ул. „Първа“ № 4 | 30 |
| 6 | Монтана | Община Берковица | ДПЛД | с. Бистрилица, ул. „Живовска“ № 7 | 55 |
| 7 | Монтана | Община Лом | ДПЛД | с. Добри дол, ул. „Първа“ № 45 | 50 |
| 8 | Пловдив | Община Калояново | ДПЛД | с. Горна Махала, ул. „3-та“ № 13 | 60 |
| 9 | Силистра | Община Дулово | ДПЛПР | с. Правда, ул. „Централна“ №28 | 34 |
| 10 | Сливен | Община Твърдица | ДПЛПР | гр. Твърдица, кв. „Индустриален“ №1 | 120 |
| 11 | Смолян | Община Смолян | ДПЛПР | с. Петково | 100 |
| 12 | Смолян | Община Смолян | ДПЛПР | с. Ровина | 87 |
| 13 | Стара Загора | Община Стара Загора | ДПЛПР | с. Лясково | 60 |
| 14 | Хасково | Община Свиленград | ДПЛПР | гр. Свиленград, м-ст „Дом за соц. Грижи“ | 70 |
| 15 | Шумен | Община Смядово | ДПЛПР | с. Черни връх ул. „ДВХПР“ | 64 |
| 16 | Бургас | Община Камено | ДПЛУИ | с. Русокастро | 130 |
| 17 | Бургас | Община Средец | ДПЛУИ | с. Факия | 30 |

[2] ДПЛД – Дом за пълнолетни лица с деменция
ДПЛПР – Дом за пълнолетни лица с психични разстройства
ДПЛУИ - Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост
ДПЛФУ - Дом за пълнолетни лица с физически увреждания
ДПЛСН - Дом за пълнолетни лица със сетивни нарушения

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 18 | Варна | Община Вълчи дол | ДПЛУИ | гара Оборище | 90 |
| 19 | Варна | Община Долни чифлик | ДПЛУИ | с. Горен чифлик<br>ул. „Лонгоз“ № 4 | 62 |
| 20 | Велико Търново | Община Горна Оряховица | ДПЛУИ | с. Драганово<br>ул. „Г. С. Раковски“ № 25 | 80 |
| 21 | Враца | Община Козлодуй | ДПЛУИ | с. Бутан<br>ул. „Петър Костов“ №99 | 60 |
| 22* | Враца | Община Враца | ДПЛУИ | с. Три кладенци<br>ул. „Юри Гагарин“ № 16 | 41 |
| 23 | Габрово | Община Севлиево | ДПЛУИ | с. Батошево | 40 |
| 24 | Добрич | Община Каварна | ДПЛУИ | с. Българево | 120 |
| 25 | Монтана | Община Лом | ДПЛУИ | гр. Лом,<br>ул. „Извън регулация №3 | 35 |
| 26 | Пазарджик | Община Батак | ДПЛУИ | гр. Батак,<br>ул. „Партизанска“ № 56 | 40 |
| 27 | Пазарджик | Община Септември | ДПЛУИ | с. Славовица,<br>ул. „Втора“ №17 | 50 |
| 28 | Пловдив | Община Карлово | ДПЛУИ | гр. Баня,<br>квартал „Стряма“ №55 | 120 |
| 29 | Пловдив | Община Лъки | ДПЛУИ | с. Джурково,<br>тел. 0331/988 61 | 40 |
| 30 | Пловдив | Община Пловдив | ДПЛУИ | гр. Пловдив<br>ж.к. „Тракия“,<br>ул. „Свети Врач“ №20 | 48 |
| 31 | Сливен | Община Сливен | ДПЛУИ | с. Бяла,<br>селище „Качулка“ | 228 |
| 32 | Търговище | Община Попово | ДПЛУИ | с. Медовина,<br>ул. „Христо Христов“ №3 | 50 |
| 33 | Ямбол | Община Болярово | ДПЛУИ | с. Малко Шарково,<br>ул. „Язовирска“ №16 | 85 |
| 34 | Ямбол | Община Стралджа | ДПЛУИ | с. Маленово,<br>ул. „Никола Вапцаров“ №4 | 57 |

Финансирано от Европейския съюз
NextGenerationEU

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 35 | Варна | Община Провадия | ДПЛФУ | гр. Провадия, ул. „Янко Сакъзов“ №2 | 47 |
| 36 | Велико Търново | Община Горна Оряховица | ДПЛФУ | с. Горски Горен Тръмбеш ул. „Търговска“ № 11 | 50 |
| 37 | Разград | Община Лозница | ДПЛФУ | с. Ловско, ул. „Ст. Планина“ № 8 | 21 |
| 38 | Силистра | Община Силистра | ДПЛФУ | с. Айдемир, ж.к. „Север“ № 9 | 130 |
| 39 | Стара Загора | Община Стара Загора | ДПЛФУ | гр. Стара Загора, ул. „Хан Аспарух“ № 47 | 211 |
| 40 | Пловдив | Община Пловдив | ДПЛФУ | гр. Пловдив, бул. „Цариградско шосе“ № 106 | 80 |
| 41 | Монтана | Община Вълчедръм | ДПЛСН | гр. Вълчедръм, ул. „Цар Самуил“ № 51 | 48 |
| 42 | София | Община Пирдоп | ДПЛСН | гр. Пирдоп ул. „Евстати Иванов“ №2 | 33 |

** Домът за пълнолетни лица с умствена изостаналост с капацитет за 41 лица в с. Три кладенци, община Враца, е закрит, считано от 01.01.2024 г.*

## 7. Индикатори

*По процедурата ще бъдат отчитани следните индикатори:*

**- Нови заведения, предоставящи услуги за лица с увреждания (RRP294)**

Начална стойност – 0 броя (Q3, 2022 г.)

Крайна стойност – 254 броя (Q2, 2026 г.)

***Целевата стойност за индикатор „Нови заведения, предоставящи услуги за лица с увреждания“ (RRP294)“ във всяко проектно предложение следва да бъде попълвана от кандидатите съобразно общия брой на предвидените за създаване в конкретната община нови социални услуги в колона „Общ брой услуги“ в таблицата по т. 8.1.***

## 8. Общ размер на средствата по процедурата

*Общ бюджет на процедурата чрез директно предоставяне на средства от МВУ*

| | **Евро** | **%** |
|---|---|---|
| Средства от МВУ (сума/процент) | 154 490 290,75 евро | 85,13 % |
| Национално съфинансиране (сума/процент) | 26 985 441.36 евро | 14,87 % |
| **Общ бюджет** | **181 475 732,11 евро** | **100 %** |

## 8.1. Минимален и максимален размер на средствата за конкретен проект

**Размер на определената безвъзмездната финансова помощ за <u>всеки конкретен краен получател</u>:**

Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ (100%) - НП

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ (100%) - за всеки конкретен краен получател е съгласно колона „Общ размер на БФП (100%)“ в таблицата по т. 8.1 от настоящите Условия за кандидатстване, посочена по-долу.

**В рамките на процедурата е предвидено изграждането на следните 6 вида социални услуги:**

- Резидентна грижа за пълнолетни лица с психични разстройства (РГПЛПР);

- Резидентна грижа за пълнолетни лица с интелектуални затруднения (РГПЛИЗ);

- Резидентна грижа за пълнолетни лица с физически увреждания (РГПЛФУ);

- Резидентна грижа за пълнолетни лица с деменция (РГПЛД);

- Резидентна грижа за пълнолетни лица със сетивни увреждания (РГПЛСУ);

- Център за специализирана подкрепа за лица с увреждания и техните семейства (ЦСПЛУТС).

По процедурата ще се финансира изграждането на социалните услуги РГПЛПР, РГПЛИЗ, РГПЛФУ, РГПЛД, РГПЛСУ и ЦСПЛУТС в общините, на чиято територия е предвидено създаването на новите социални услуги във връзка със закриването на домовете за лица с увреждания (с общ капацитет за 2951 потребители), съгласно направеното предварително картиране на социалните услуги и Националната карта на социалните услуги.

В резултат на наличен остатъчен ресурс, СНД прави допълнително преразпределение в рамките на бюджета на процедурата. В тази връзка, максималната стойност за проект (в евро) след увеличения ресурс по процедурата, в т.ч. **и след преразпределяне на наличния ресурс/остатък по процедурата, с включен ДДС е до:**

| № по ред | Конкретен краен получател | Наименование на социалните услуги и съответно техния брой по видове: | | | | | | Общ брой услуги | Общ размер на средствата (100%), евро |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Община | РГПЛД | РГПЛПР | РГПЛИЗ | РГПЛФУ | РГПЛСУ | ЦСПЛУТС | | |
| 1 | Баните | | 2 | | | | 1 | 3 | 2 320 407.60 |
| 2 | Батак | | | 3 | | | 1 | 4 | 2 982 974.79 |
| 3 | Белоградчик | 2 | | | | | 1 | 3 | 3 187 239.13 |
| 4 | Белослав | | | | 2 | | | 2 | 1 566 170.70 |

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 5 | Берковица | 4 | | | | | 1 | 5 | 3 887 061.41 |
| 6 | Благоевград | 3 | | | | | 1 | 4 | 3 103 784.08 |
| 7 | Болярово | | | 6 | | | 1 | 7 | 6 129 414.59 |
| 8 | Братя Даскалови | | | | 2 | | 1 | 3 | 2 320 507.02 |
| 9 | Бургас | 1 | | 1 | | | 1 | 3 | 2 424 925.52 |
| 10 | Варна | | | 2 | | | 1 | 3 | 2 918 391.14 |
| 11 | Велико Търново | 2 | | | | | 1 | 3 | 2 320 509.85 |
| 12 | Видин | | | | | | | | |
| 13 | Враца | | | 3 | | | 1 | 4 | 3 103 704.49 |
| 14 | Вълчедръм | | | | | 3 | 1 | 4 | 3 101 777.40 |
| 15 | Вълчидол | | | 6 | | | 1 | 7 | 5 453 592.51 |
| 16 | Главиница | | 2 | | 1 | | 1 | 4 | 3 103 785.63 |
| 17 | Горна Оряховица | | | 4 | 3 | | 1 | 8 | 7 107 498.55 |
| 18 | Девня | | | 1 | | | | 1 | 939 138.90 |
| 19 | Долни чифлик | | | 6 | | | 1 | 7 | 5 453 612.96 |
| 20 | Дулово | | 2 | | | | 1 | 3 | 2 319 763.37 |
| 21 | Златоград | | | | | | | | |
| 22 | Исперих | | | | 1 | | | 1 | 783 228.46 |
| 23 | Каварна | | | 4 | | | 1 | 5 | 4 521 444.07 |
| 24 | Калояново | 4 | | | | | 1 | 5 | 3 887 061.41 |
| 25 | Камено | | | 8 | | | 1 | 9 | 7 428 386.79 |
| 26 | Карлово | | | 8 | | | 1 | 9 | 7 020 163.87 |
| 27 | Карнобат | 2 | | | | | 1 | 3 | 2 492 718.22 |
| 28 | Козлодуй | | | 4 | | | 1 | 5 | 3 887 061.41 |
| 29 | Котел | | | | | | | | |
| 30 | Лозница | | | | | | | | |
| 31 | Лом | 3 | | 2 | | | 1 | 6 | 4 670 013.23 |
| 32 | Лъки | | | | | | | | |
| 33 | Монтана | 1 | | 1 | | | 1 | 3 | 2 473 918.14 |
| 34 | Неделино | | 2 | | | | 1 | 3 | 2 313 561.38 |
| 35 | Николаево | | | | 2 | | | 2 | 1 566 551.20 |
| 36 | Нови пазар | | 1 | | | | 1 | 2 | 1 537 233.96 |
| 37 | Павликени | 2 | | | | | 1 | 3 | 2 320 503.26 |
| 38 | Пирдоп | | | | | 2 | 1 | 3 | 2 757 796.09 |
| 39 | Пловдив | | | | | | | | |
| 40 | Попово | | | 3 | | | 1 | 4 | 3 533 247.50 |
| 41 | Провадия | | | | 2 | | 1 | 3 | 3 027 552.49 |
| 42 | Русе | | 2 | | | | | 2 | 1 565 686.96 |
| 43 | Свиленград | | 4 | | | | 1 | 5 | 3 887 054.55 |
| 44 | Свищов | | | 1 | 1 | | 1 | 3 | 2 320 490.43 |
| 45 | Севлиево | | | 3 | | | | 3 | 2 637 705.19 |
| 46 | Септември | | | 3 | | | 1 | 4 | 3 103 785.63 |

Финансирано от Европейския съюз
NextGenerationEU

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 47 | Силистра | | | | 4 | | 1 | 5 | 3 887 061.41 |
| 48 | Симитли | 1 | | | | | | 1 | 812 670.60 |
| 49 | Ситово | | | | 2 | | 1 | 3 | 2 425 881.09 |
| 50 | Смолян | | 2 | | | | | 2 | 1 566 550.77 |
| 51 | Смядово | | 4 | | | | 1 | 5 | 4 036 125.57 |
| 52 | Созопол | | | 1 | | | | 1 | 783 275.78 |
| 53 | Средец | | | 2 | | | 1 | 3 | 2 319 995.94 |
| 54 | Стара Загора | | 2 | | 1 | | 1 | 4 | 3 103 785.63 |
| 55 | Столична община | | 6 | 4 | | | 1 | 11 | 8 586 661.46 |
| 56 | Стражица | | | 1 | | | 1 | 2 | 1 827 019.73 |
| 57 | Стралджа | | | | | | | | |
| 58 | Сунгурларе | 2 | | | | | 1 | 3 | 2 444 771.79 |
| 59 | Сухиндол | 2 | | | | | 1 | 3 | 3 339 650.69 |
| 60 | Твърдица | | 4 | | | | 1 | 5 | 4 861 584.69 |
| 61 | Тополовград | | 4 | | | | 1 | 5 | 5 056 020.07 |
| 62 | Тутракан | | | | 1 | | 1 | 2 | 1 731 634.16 |
| 63 | Чирпан | | | | 2 | | 1 | 3 | 2 430 351.88 |
| 64 | Шумен | | 1 | | | | | 1 | 783 266.97 |

**Важно!**

**Посочените в таблицата бройки за резидентните услуги РГПЛПР, РГПЛИЗ, РГПЛФУ, РГПЛД и РГПЛСУ са при условие, че една услуга е за 15 потребители. В тази връзка ако например за дадена община е посочено числото „2“ в колона „РГПЛФУ“ означава, че общината трябва да създаде две нови услуги РГПЛФУ за по 15 потребители всяка или за общо 30 потребители и т.н.**

### 8.2. Процент на съфинансиране

Не е приложимо

## 9. Допустими кандидати

9.1 Конкретни крайни получатели по настоящата процедура по смисъла на чл. 22 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост, са **общините, на чиято територия е предвидено създаването на новите социални услуги във връзка със закриването на част от домовете за лица с увреждания, с общ капацитет за 2951 потребители, съгласно направеното предварително картиране на социалните услуги и Националната карта на социалните услуги,** посочени по-долу и които изрично са посочени като конкретен краен получател в проект П39 – Модернизиране на дългосрочната грижа от НПВУ

| № | Община | № | Община | № | Община |
|---|---|---|---|---|---|
| 1 | Баните | 23 | Каварна | 45 | Севлиево |
| 2 | Батак | 24 | Калояново | 46 | Септември |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 3 | Белоградчик | 25 | Камено | 47 | Силистра |
| 4 | Белослав | 26 | Карлово | 48 | Симитли |
| 5 | Берковица | 27 | Карнобат | 49 | Ситово |
| 6 | Благоевград | 28 | Козлодуй | 50 | Смолян |
| 7 | Болярово | 29 | Котел | 51 | Смядово |
| 8 | Братя Даскалови | 30 | Лозница | 52 | Созопол |
| 9 | Бургас | 31 | Лом | 53 | Средец |
| 10 | Варна | 32 | Лъки | 54 | Стара Загора |
| 11 | Велико Търново | 33 | Монтана | 55 | Столична община |
| 12 | Видин | 34 | Неделино | 56 | Стражица |
| 13 | Враца | 35 | Николаево | 57 | Страланджа |
| 14 | Вълчедръм | 36 | Нови пазар | 58 | Сунгурларе |
| 15 | Вълчидол | 37 | Павликени | 59 | Сухиндол |
| 16 | Главиница | 38 | Пирдоп | 60 | Твърдица |
| 17 | Горна Оряховица | 39 | Пловдив | 61 | Тополовград |
| 18 | Девня | 40 | Попово | 62 | Тутракан |
| 19 | Долни чифлик | 41 | Провадия | 63 | Чирпан |
| 20 | Дулово | 42 | Русе | 64 | Шумен |
| 21 | Златоград | 43 | Свиленград | | |
| 22 | Исперих | 44 | Свищов | | |

9.1.1 Конкретният краен получател по процедурата – към момента на кандидатстване подава Е -Декларация на кандидата – като същата се съдържа в секция 9 „Е-Декларации" от формуляра за кандидатстване по процедурата.

**Важно!!!**
**Конкретният краен получател, на чиято територия е предвидено създаването на нова/ите социални услуги (съгласно таблицата в т. 8.1. от настоящите Условия за кандидатстване), трябва да подаде едно проектно предложение за всички услуги, съгласно таблицата по-горе.**

**Във връзка с изискванията на чл. 24, ал. 5 от ПМС 114/08.06.2022 г. ще бъде извършена оценка на административния, оперативния и финансовия капацитет на всеки конкретен краен получател.**

- За наличие на административен и оперативен капацитет ще бъде счетен опит на конкретния краен получател в управление на минимум два проекта по оперативните програми за програмен период 2014-2020.

- За наличие на финансов капацитет ще се приема, че конкретният краен получател разполага с необходимия финансов капацитет, ако утвърдените разходи по бюджета му за текущата година са по-високи от 20 % от размера на исканите средства. Оценката на капацитета ще бъде извършена служебно от оценителната комисия, като за източник на проверка ще бъдат използвани Информационната система ИСУН2020 и Закона за държавния бюджет.

## 10. Допустими партньори

Неприложимо

### 10.1 Изпълнители

Изборът на изпълнители е предмет на правилата, посочени в Закона за обществените поръчки и при спазване на т. 89-96 от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от ДФЕС.

## 11. Дейности, допустими за финансиране

Дейностите, предвидени за изпълнение в рамките на конкретното предложение за инвестиция, следва да гарантират постигането на целта на настоящата процедура на директно предоставяне на средства от Механизма.

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на средства от Механизма, са допустими за финансиране **следните дейности**:

1. Строителство, ремонт, реконструкция, обновяване на сграден фонд за социални услуги във връзка с процеса на деинституционализация на грижата за хора с увреждания (включително ново строителство-изграждане, както и пристрояване, реконструиране и преструктуриране на пространства), включително прилежащото им дворно пространство.

Допустимо е да се предвиди доставка и инсталиране върху сградата или в близост до нея на фотоволтаична инсталация (ФЕЦ) вкл. фотоволтаични панели, конструкция за монтаж на панелите и синосуидален инвертор, окабеляване и управление. Мощността на фотоволтаичната инсталация следва да бъде избрана с оглед обезпечаването на собствените нужди от енергопотребление, като при сграда, в която ще функционира резидентна грижа за 15 потребители или ЦСПЛУТС, максималната мощност на ФЕЦ, която може да се финансира по процедурата, не може да бъде по-голяма от 30kW. Допустимо е при представяне на приемлива обосновка вместо ФЕЦ или паралелно с ФЕЦ да се достави и монтира ветрогенератор, за който важат същите условия по отношение на избора на максимална мощност като за ФЕЦ. **Закупуването на батерии за съхранение на произведената от ФЕЦ и/или ветрогенератор енергия е недопустим разход по процедурата.**

2. Доставка и монтаж на оборудване и обзавеждане за горепосочените сгради – в описанието на дейността се посочва само обща стойност на предвидените видове разходи. За целите на оценката се прави подробна разбивка на заложените разходи в Остойностения списък с предвиденото обзавеждане и оборудване по проекта, приложение за попълване към пакета с документи. Списъкът е приложим единствено за целите на процеса по оценка на проектите предложения. Оценителната комисия ще следи за средни пазарни цени и в случай на необходимост ще пристъпи към редукция на бюджетите.

3. Организация и управление на проекта – дейността е допустима и е в размер до 3% от допустимите преки разходи, в т.ч. разходи за възнаграждения на персонала по администриране на проекта, като не са допустими разходи за възнаграждения на текущи служители на общината, (в т.ч. и разходи за инвеститорски контрол, включително дължимите осигурителни вноски); разходи за командировки (пътни, дневни и квартирни) на персонала по администриране на проекта; разходи за информация и комуникация.

Подробни указания към конкретните крайни получатели как да изготвят концепциите си за обемно-планировъчни решения и съответно самите инвестиционни проекти за създаване на социалните услуги РГПЛПР, РГПЛИЗ, РГПЛФУ, РГПЛД, РГПЛСУ и ЦСПЛУТС са дадени в:

Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU

***<u>Приложение</u> „Функционални изисквания по отношение на материално-техническата база на услугите РГПЛПР, РГПЛИЗ, РГПЛФУ, РГПЛД и РГПЛСУ“***

*и*

***<u>Приложение</u> „Функционални изисквания по отношение на материално-техническата база на ЦСПЛУТС“***

Приложенията са част от условията за кандидатстване по процедурата. Посочените изисквания са задължителни и спазването им ще бъде проследявано на етап оценка и изпълнение.

Допустимо е новите услуги за резидентна грижа за лица с увреждания да се изграждат само на места, които отговарят на функционалните изисквания по отношение на избора на местоположение на услугите и в близост (по възможност дори пешеходна) до новите ЦСПЛУТС или до вече функциониращи съпътстващи специализирани социални услуги за хора с увреждания в конкретното населено място.

При проектирането на сградите (специализираната среда) за резидентните услуги задължително следва да се осигури живот в малка група, т.е. да е възможно хората да съжителстват в условно обособено домакинство от не повече от 5 човека при ползване на общи помещения за съвместни занимания.

Всички инвестиции в социална инфраструктура трябва да бъдат напълно в съответствие с изискванията на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания („КПХУ на ООН“), включително Общ коментар 5 и заключителните бележки на комитета на КПХУ на ООН, при надлежно зачитане на принципите на равенство, свобода на избор, право на независим живот, достъпност и забрана на всички форми на дискриминация. Освен това във всяка инвестиция трябва да се гарантира изпълнението на достъпна среда в съответствие с най-съвременните стандарти за достъпност. Инвестициите ще трябва да докажат съответствие и да допринесат за стратегията за деинституционализация и съответните политики и правни рамки на ЕС за спазване на задълженията за правата на човека, а именно КПХУ на ООН и Общ коментар № 5, Европейския стълб на социалните права и Стратегията за правата на лицата с увреждания 2021–2030 г.
Нито една инвестиция няма да бъде стъпка назад в стратегията за деинституционализация на съществуващите институции или да допринесе за създаването на нови условия, които не са в пълно съответствие с КПХУ на ООН.

***<u>ВАЖНО!!!</u>***

1. **Всички дейности, обект на интервенция по настоящата процедура, трябва да бъдат извършвани върху общинска недвижима собственост ИЛИ в случай че бъдат извършвани върху държавна недвижима собственост, то държавната собственост трябва задължително да е с предоставено право на безвъзмездно ползване от конкретния краен получател (община/район на община) за период най-малко 5 години след датата на приключване на дейностите по инвестицията и одобрение на искането за окончателно плащане от страна на СНД;**
2. **Дейностите по изготвяне на енергийни и технически обследвания, заснемания, технически/работни проекти и оценка на съответствието на проектите са подготвителни дейности спрямо основните дейности по проекта. В тази връзка, в случай че тези дейности са завършени след 01.02.2020 г., разходите за тях са допустими за финансиране в съответствие с допустимите разходи, посочени в настоящите Условия за кандидатстване;**

3. **Всички проекти следва да са в съответствие с изискванията на Наредба № РД-02-20-2/26.01.2021 г. за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията;**
4. **Всички проекти следва да са в съответствие с изискванията на Наредба № РД-02-20-3 от 9 ноември 2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради. Особено внимание към спазването на чл. 21, ал. 1, т. 1 от въпросната наредба;**
5. **Материалната база и оборудването/обзавеждането следва да гарантират безопасна и сигурна среда за лицата с увреждания;**
6. **Реализацията на проекти, които касаят ползване или водовземане от повърхностни или подземни водни тела, подлежат на разрешителен режим, съгласно Закона за водите (ако е приложимо);**
7. **Не се допуска изграждане на резидентни социални услуги в сградите на закрити или предстоящи за закриване специализирани институции – сградите на бившите домове за деца с увреждания, бившите домове за деца, лишени от родителска грижа, бившите и функциониращите все още домове за медико-социални грижи за деца, бившите и функциониращите все още домове за пълнолетни лица, както и в лечебни заведения.**
8. **По време на фазата на строителство при изпълнение на дейностите конкретния краен получател следва да предвиди:**
   - ✓ **ефективно изпълнение на мерките и условията от издадените решения и/или становища по ЕО, ОВОС и ОС за етапа на строителство;**
   - ✓ **от страна на конкретния краен получател да се осигури ефективен контрол за прилагането на релевантните за съответната дейност мерки за ограничаване на емисиите от прах и вредни вещества в атмосферата (оросяване на площадката, товарене, разтоварване и превозване на генерираните строителни отпадъци и строителни материали съобразно приложимите мерки и изисквания по чл. 70 от Наредба № 1 от 27 юни 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от неподвижни източници на емисии), съответно да се докладва по какъв начин са изпълнени мерките;**
   - ✓ **съхраняване на строителните материали и изхвърляне на отпадъци само на предназначените за това места, включително тяхното предаване за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване (спазване на йерархията при управление на отпадъците);**
   - ✓ **преди стартиране на строителния процес да се извърши анализ на източниците на шум на строителната площадка и описание на мерките за ограничаване на шума по време на строителството в зависимост от избраното местоположение на строежа, разстоянията до зони и обекти с нормиран шумов режим, продължителността и фазите на строителството, продължителността на работите през деня и през седмицата, както и от използваните строителни машини и транспортни средства.**
9. **Към Пакета документи за кандидатстване към предложението трябва да бъде приложено:**

Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU

- ✓ **Решение на Общинския съвет за кандидатстване с предложение за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура, с което се декларира, че:**
  - **Създадените по процедурата социални услуги ще бъдат поддържани минимум 5 години след датата на приключване на дейностите по инвестицията и одобрение на искането за окончателно плащане от страна на СНД;**
  - **предназначението на сградата/сградите, обект на интервенция по инвестицията, няма да бъде променяно за период не по-малък от 5 години след датата на приключване на дейностите по инвестицията и одобрение на искането за окончателно плащане от страна на СНД.**
- ✓ **Писмо за подкрепа от Агенцията за качеството на социалните услуги (АКСУ) за съгласуване на местоположението на сградния фонд (за всяка от предвидените в таблицата по т. 8.1. нови социални услуги), с оглед гарантиране на съответствие с изискванията по отношение на местоположението на услугите съгласно Наредбата за качеството на социалните услуги и функционалните изисквания и насоки за изграждане на новата инфраструктура (приложение към Условията за кандидатстване).** *За целта след вземане на решение от страна на общината за местоположението на социалните услуги, които ще се изграждат по процедурата, същото следва да бъде съгласувано своевременно и с АКСУ преди стартирането на същинското проектиране, респективно издаване на виза за проектиране от главния архитект на общината/района.*

***ВАЖНО!!!***

По процедурата няма да се допуска възлагане тип „Инженеринг“, в тази връзка на етапа кандидатстване кандидатът следва да представи задължително техническата документация, посочена **в т. 20 от Условията за кандидатстване.**

## 12. Категории разходи, допустими за финансиране

### 12.1. Условия за допустимост на разходите

При отпускане на средства от Механизма ще бъдат взети под внимание само “допустимите разходи”. Те се определят на база изискванията на Регламент 2024/2509 и приложимото национално законодателство.

### 12.2. Указания за попълване на бюджет

Бюджетът е част от Формуляра за кандидатстване в информационната система за Механизма.

Бюджетът (секция 6 от Формуляра) следва да покрива всички допустими разходи за изпълнение на инвестицията, а не само средствата от МВУ.

Бюджетът се представя в евро. Стойностите се закръглят до втория знак след десетичната запетая.

В Бюджета не се допуска наличието на разходи, които не са обосновани и обвързани с конкретна дейност от предложението.

## 12.3. Допустими разходи

Допустими разходи по правилата на Регламент 2024/2509 и приложимото национално законодателство.
Разходите следва да са извършени в съответствие с принципа на доброто финансово управление, съгласно чл. 33 на Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета (Финансовия Регламент).

**При предоставяне на средства по конкретно предложение за изпълнение на инвестиция ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи", детайлно описани по-долу. Бюджетът представлява предварителна оценка на очакваните разходи.**
Разходите се считат за допустими в контекста на предложенията, ако са налице едновременно следните условия:

1. разходите са в рамките на определената максимална стойност за конкретния проект съгласно таблицата към т. 8.1 от Условията за кандидатстване;
2. разходите попадат в категории разходи, включени в Условията за кандидатстване и в одобреното предложение за изпълнение на инвестиция и сключения договор за предоставяне на средства от Механизма;
3. изборът на изпълнител за реализираните дейности (услуги и/или доставки, и/или строителство) е извършен в съответствие с действащото национално и с европейското законодателство;
4. разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги и строителни дейности, съобразно предварително заложените в договора за предоставяне на средства от Механизма изисквания;
5. разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;
6. разходите са отразени в счетоводната документация на крайния получател чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;
7. разходите са отразени в данъчната документация на крайния получател и могат да бъдат проследени въз основа на ефективно функциониращa одитна пътека;
8. разходите могат да се установят и проверят и са подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи.

**ВАЖНО!!!**

Разходите за невъзстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта се финансират по настоящата процедура и представляват национално съфинансиране. Тези разходи се включват в секция „Бюджет" от Формуляра за кандидатстване, към стойността на преките разходи, съответно непреките разходи когато е приложимо, и се възстановяват на крайните получатели със средства от държавния бюджет.

Разходите за възстановим ДДС не се включват в предложението за изпълнение на инвестицията.

ДДС, начислено върху изброените преки разходи може да бъде финансирано по настоящата процедура, в случай че е невъзстановим съгласно националното законодателство и конкретния краен получател няма основание да упражни право на данъчен кредит по реда на ЗДДС.

**I. РАЗХОДИ ЗА СМР**

**1. Разходи за СМР**

Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU

1.1 Разходи за строително-монтажни работи.

**В рамките на б.р.1.1 могат да се включат и непредвидени разходи за строително-монтажни работи в размер до 10% от стойността на СМР.**

1.2 Разходи за доставка на оборудване и/или обзавеждане

**III. РАЗХОДИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТА**

**4. Разходи за организация и управление – в размер до 3% от допустимите преки разходи, в т.ч. разходи за възнаграждения на персонала по администриране на проекта, като не са допустими разходи за възнаграждения на текущи служители на общината, (в т.ч. и разходи за инвеститорски контрол, включително дължимите осигурителни вноски); разходи за командировки (пътни, дневни и квартирни) на персонала по администриране на проекта; и разходи за информация и комуникация.**

**4.1.** Разходи за организация и управление

**IV. РАЗХОДИ ЗА УСЛУГИ**

**5.** Разходи за услуги. Разходи за проектиране, проучвания, анализи, стратегии, програми и т.н.

**5.1** Разходи, свързани със заснемания, технически и работни проекти и с авторски надзор;

**5.2** Разходи, свързани с набавянето на необходими разрешителни документи, изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи;

**5.3** Разходи за извършване на обследване за енергийна ефективност и сертификат за енергийни характеристики на сгради в експлоатация, обследване за установяване на техническите характеристики на сгради, технически паспорт**;**

**5.4** Разходи за услуги, които са пряко свързани с проекта и са необходими за неговата подготовка и изпълнение, като инженерни, технически изследвания, геоложки/ геодезически проучвания и други.

**6. Разходи за услуги. Разходи за тип (инвеститорски/авторски/строителен) контрол**

**6.1** Разходи за строителен надзор съгласно чл.168, ал.2 от ЗУТ, финансирани със средства от Механизма;

**6.2** Разходи за оценка на съответствието на проектите, съгласно чл.142, ал.4 и чл.169 от ЗУТ;

**6.3** Разходи, свързани с въвеждането на обекта в експлоатация;

**Разходите за услуги (общо разходите по б.р.5 и б.р.6) са до 10 % от стойността на СМР.**

**Важно!**

**Всички предложения за изпълнение на инвестиция, в т.ч. и инвестиционните проекти и количествено-стойностните сметки, като неразделна част от проектното**

Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU

**предложение, следва да се изготвят при спазване на принципите за ефективност, ефикасност и икономичност.**

Тъй като количествените сметки са основата за съставяне на количествено-стойностната сметка за обекта (КСС), от съществено значение е всеки вид строително-монтажни работи (СМР), респективно всеки артикул от оборудването/обзавеждането, да бъде така описан в КСС, с необходимите технически параметри и мерни единици, че да бъде възможно еднозначно да му се определи единичната цена от всички заинтересовани лица. Също така, описанието на вида работа трябва да е такова, че в процеса на изпълнение да позволява еднозначно да се установи каква част от вида работа е изпълнена или не и съответно какво е доставено и монтирано и какво не е. Абсолютно недопустимо и в разрез с добрата строителна практика е в количествено-стойностна сметка да фигурират окрупнени позиции като например „Доставка и монтаж на параклис по спецификация с включени изкоп, кофриране и изграждане на бетонова основа - за бр.“, „Доставка и монтаж на оборудване за тоалетна за инвалиди – за бр.“, „Направа на електро инсталация – 1 брой“ и подобни. Също така, в КСС ясно трябва да е посочено за всяка позиция дали включва само доставка или само монтаж или едновременно доставка и монтаж и да се посочи като забележка, че за позиции, за които изрично не е указано, че включват само доставка или само монтаж, да се счита, че включват в себе си доставка и монтаж.

## СПЕЦИФИЧНИ ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

**Невъзстановимият данък добавена стойност (ДДС) е допустим разход.**

Крайният получател определя ДДС като невъзстановим, когато крайният получател:

1. не е регистриран по ЗДДС;
2. е регистрирано лице по чл.97а, чл.99 и чл.100, ал.2 по ЗДДС;
3. е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т.2, и стоките и услугите, финансирани по настоящата процедура са предназначени за:
   - извършване на освободени доставки по глава четвърта по ЗДДС, или
   - безвъзмездни доставки на стоки и/или услуги, или за дейности, различни от икономическата дейност на лицето (чл. 3, ал. 5, т. 1 и т. 2 от ЗДДС)
4. е регистрирано лице по ЗДДС и правото на приспадане на данъчен кредит за получените стоки и услуги, финансирани по настоящата процедура, не е на лице на основание чл.70, ал.1, т.4, 5 от ЗДДС.
5. е регистрирано лице по ЗДДС и е приложил разпоредбите на чл.71а и чл. 71б от ЗДДС, в сила от 1 януари 2017 г.

**Период на допустимост на разходите:**

Разходите са допустими за финансиране, ако са направени от крайния получател между **01 февруари 2020 г. и 17.08.2026 г.**

Deleted: 31.07.2026

**ВАЖНО!!! Всички разходи, извършени от конкретния краен получател след 17.08.2026 г., по неприключили проекти не се изплащат от отпуснатите средства от Механизма и не подлежат на верификация, съответно възстановяване и следва да се реализират за сметка на крайния получател.**

Deleted: 31.07.2026

### 12.4. Недопустими разходи

- разходи, финансирани по друга операция, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на Общността или от друга донорска програма;
- глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;
- комисионите и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута;
- данък върху добавената стойност, когато е възстановим;
- закупуване на дълготрайни материални активи - втора употреба;
- разходите за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция, с изключение на разходите по финансови инструменти.
- лихви по дългове, с изключение на свързани с безвъзмездна финансова помощ, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
- субсидиране на лихва по одобрени схеми за държавни помощи и разноските за финансови транзакции;
- разходи за закупуване на земя и недвижимо имущество, както и закупуването на инфраструктура;
- разходи за възлагане тип „Инженеринг“;
- разходи за консултантски услуги, свързани с попълването на документите за кандидатстване по настоящата процедура, както и разходи за външни услуги за подготовка на документация за възлагане на обществени поръчки (извън екипа за организация и управление на проекта);
- разходи за закупуване на моторни транспортни средства;
- разходи за възнаграждения на текущи служители на общината (в т.ч. и разходи за инвеститорски контрол, включително дължимите осигурителни вноски);
- закупуването на батерии за съхранение на произведената от ФЕЦ и/или ветрогенератор енергия;
- разходи, които не са посочени като допустими по настоящата процедура

С цел гарантиране в максимална степен на спазването на **принципа за „ненанасяне на значителни вреди“,** няма да се подкрепят разходи за:

i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата;

ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии;

iii) дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране;

iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда;

**Важно!**
Размерът на средствата от Механизма е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи. Извършените от конкретния краен получател недопустими разходи не подлежат на одобрение.

## 13. Допустими целеви групи

*Неприложимо*

## 14. Приложим режим на минимални/държавни помощи

По Инвестиция „Модернизиране на дългосрочната грижа“ е приложим режим „непомощ“- помощ извън обхвата на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС. Държавната политика в областта на социалните услуги се осъществява в сътрудничество с държавните органи, органите на местното самоуправление и други, които създават условия и съдействат за реализирането на програми и проекти в тази област. В тази връзка, органите на изпълнителната власт са публични органи, създадени да осъществяват държавно-властнически правомощия, като подпомагат реализирането на държавната политика в своята област на компетенции. Ролята на държавата е в осигуряването на средства за социални услуги, във формирането на политиките и в осъществяването на контрол и мониторинг. Създавайки и поддържайки социални услуги, които се финансират от държавния бюджет, държавата чрез общините изпълнява своята отговорност за осигуряване на социална подкрепа за гражданите в уязвимо положение. Съгласно чл. 42 от ЗСУ дългосрочното планиране на финансирането на социалните услуги от държавния бюджет се осъществява въз основа на Националната карта на социалните услуги. Съгласно чл. 43, ал. 1 от ЗСУ от държавния бюджет чрез бюджетите на общините се финансират само социални услуги, включени в Националната карта на социалните услуги. Съгласно чл. 43, ал. 3 от ЗСУ стандартът за делегирана от държавата дейност, по който се финансира от държавния бюджет социална услуга, не може да надвишава размера на разходите за нейното предоставяне. Съгласно чл. 43, ал. 4 от ЗСУ общините и частните доставчици на социални услуги нямат право да получават приходи от предоставянето на социални услуги, които се финансират от държавния бюджет.

Всички услуги, които ще се финансират в рамките на проекта, ще са делегирана от държавата дейност и ще бъдат включени в Националната карта на социалните услуги. Собствеността на сградите (материалните активи), в които ще се предоставят услугите, които ще се създават по проекта е единствено общинска или държавна. По проекта няма да бъдат правени инвестиции в частна собственост. Социална услуга, делегирана от държавата дейност, може да бъде открита създадена като такава, само ако тя бъде предложена от общината и за това бъде взето решение от Общинския съвет. Отговорността за предоставянето на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, е изцяло на общините. Частни доставчици не могат да създават социални услуги, които да се финансират от държавния бюджет. Такъв законов механизъм няма. В допълнение следва да се има предвид, че възможността кметът да възложи предоставянето на социалните услуги на частен доставчик съгласно Закона за социалните услуги е правна възможност, а не задължение за общините. При хипотеза на възлагане на частен доставчик на предоставянето на социална услуга собствеността на материалните активи не се променя и остава общинска собственост.

Когато от гледна точка на правилата по държавните помощи се оценява естеството на дейност, изпълнявана от публичен орган, не може да бъде от значение това дали дейността по принцип би могла да се изпълнява от частен оператор. Такова тълкуване би означавало, че всяка дейност на държавата, която не е в изпълнение на публичните й функции представлява икономическа дейност. Затова трябва да се вземат под внимание специфичните обстоятелства, при които се изпълнява дейността, за да се прецени дали тя е икономическа. Дейностите по инвестицията са свързани с прерогативите на държавите да предоставят определени социални услуги на своето население. Инвестицията е свързана със създаването на нови социални услуги за лица с увреждания.

Създавайки и поддържайки система на социални услуги, която се финансира поначало от държавния бюджет, държавата не цели да се ангажира с платени дейности, а изпълнява своята мисия по отношение на населението си в социалната сфера.

Създадените социални услуги ще са достъпни за всички лица от целевите групи без ограничение.

Важно е да се отбележи че общините нямат търговски или икономически интерес от предоставянето на въпросните социални услуги. Като доставчици на социални услуги, които са делегирани от държавата дейности, общините не осъществяват икономическа дейност, а изпълняват регламентираните им законови задължения към населението. Следва да се подчертае изразения публичен характер на системата, липсата на потенциална ценова конкуренция, задължението на общините да осигурят достатъчно места в услугите, фактът, че събираните такси не покриват реалните разходи, както и елементът на солидарност, който е характерен за системата на социалните услуги.

В допълнение всички дейности по проекта, свързани с възлагане на проектиране, извършване на строителни дейности и/или доставка на оборудване и обзавеждане, ще бъдат възлагани от общините крайни получатели по реда на Закона за обществените поръчки и при спазване на разпоредбите на т. 89-96 от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл.107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01).

Що се касае за приложимостта на режима на минимални/държавни помощи по отношение на цялостната реформа в областта на социалните услуги следва да се има предвид, че в рамките на ПВУ, като част от тази мащабна реформа, ще се финансират само дейности включени в настоящото предложение, свързани с изграждане на нови социални услуги за резидентна грижа и подкрепящи специализирани и консултативни социални услуги (дневна грижа, терапия и рехабилитация, обучения за придобиване на умения и т.н.) за лица с увреждания, делегирана от държавата дейност, тоест дейности, които попадат извън обхвата на правилата по държавните помощи. Съгласно Закона за социалните услуги, Министерският съвет определя държавната политика в областта на социалните услуги. Общинските съвети определят общинската политика в областта на социалните услуги в съответствие с установените потребности на общинско ниво и приоритетите на държавната политика. Реформата в областта на социалните услуги по същество е част от прерогативите на официалната власт и се извършва от държавата. Със ЗСУ се предприе цялостна реформа в сектора на социалните услуги. В него се уреждат всички ключови въпроси от значение за сектора на социалните услуги, както и ангажиментите на държавата, общините и другите заинтересовани страни в процеса на планиране, предоставяне, финансиране, контрол и мониторинг на социалните услуги. Социалните услуги са определени не като места и сгради, а като дейности за подкрепа**,** за превенция и/или преодоляване на социалното изключване, реализиране на права и подобряване на качеството на живот. Видовете социални услуги са дефинирани в зависимост от основните групи дейности. Специален фокус в закона е поставен върху качеството на социалните услуги и достъпа до услуги на всички лица. Чрез реформата, държавата изпълнява законовото си задължение за предоставяне на качествени социални услуги, като си сътрудничи с общините. Следователно чрез това сътрудничество общинските и държавните органи упражняват правомощията си, за да изпълнят задълженията си към населението и е неразделна част от усилията на тези органи да осигурят качествено и достъпно предоставяне на социалните услуги в България на всички нуждаещи се граждани. В този смисъл дейности, извършвани по реформата в областта на социалните услуги, остават свързани с упражняването на властническите правомощия и затова попадат извън обхвата на понятието предприятие и респективно са извън обхвата на правилата за минимални/държавни помощи.

Финансирано от Европейския съюз
NextGenerationEU

## 15. Приложими хоризонтални принципи, вкл. принципа за „ненанасяне на значителни вреди“

По настоящата процедура следва да е налице съответствие на предложенията за изпълнение на инвестиция със следните принципи:

**1)** Предложенията за изпълнение на инвестиции следва да са в съответствие с принципа за „ненанасяне на значителни вреди“.

Посоченият принцип изисква всички предвидени инвестиции (дейности и активи) по настоящата процедура да НЕ водят до значителни вреди за следните **шест екологични цели**:
а) смекчаване на изменението на климата;
б) адаптиране към изменението на климата;
в) устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси;
г) преход към кръгова икономика;
д) предотвратяване и контрол на замърсяването;
е) защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите.
Подробна информация относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ е налична като приложение към Условията за кандидатстване.
**На етап кандидатстване, кандидатът следва да попълни Е-декларация - Формуляр за самооценка относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ като същият се съдържа в секция 9 „Е-Декларации”.**
**С цел улеснение при попълването на този формуляр, СНД прилага примерен попълнен такъв.**

Подробна информация относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ и примерният Формуляр за самооценка относно спазването на принципа, са налични като **приложения за информация** към Условията за кандидатстване.

**Във връзка с прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, конкретните крайни получатели по настоящата процедура се задължават:**
- В случай на подмяна на термопомпи/котли, новозакупените термопомпи/котли следва да бъдат с енергиен клас А или по-висок, като според архитектурата на сградите, обхванати от програмата, могат да бъдат инсталирани общи термопомпи и слънчеви системи за топла вода;
- Инвестициите в газови кондензационни котли и термопомпи следва да са в съответствие с дългосрочните стратегии за обновяване съгласно Директивата за енергийните характеристики на сградите и водят до значително подобрение в енергийните характеристики.
- Икономическите оператори, извършващи санирането на сградата, следва да гарантират, че поне 70% (тегловни) от неопасните строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване (с изключение на естествено срещащи се материали, посочени в категория 17 05 04 в Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532 / ЕО), генерирани на строителната площадка, ще бъдат подготвени за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на други материали, включително операции по засипване, използващи отпадъци за заместване на други материали, в съответствие с йерархията на отпадъците и отпадъците от строителството и разрушаването на ЕС Протокол за управление. Част „План за управление на строителните отпадъци” ще бъде неразделна част от всеки инвестиционен проект. С обхват и съдържание, съгласно чл. 4 и 5 от Наредбата за управление на

строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС № 277 от 2012 г.
- Опазването на околната среда следва да бъде изведено като приоритет при изпълнение на обществените поръчки. Всички строително-монтажни дейности следва да се изпълняват при стриктно спазване на приложимите изисквания на нормативните документи, инструкциите на възложителя и други компетентни органи в областта на опазването на околната среда, и в съответствие с изискванията на международния стандарт EN ISO 14001:2015 или еквивалент.
- Изпълнителите, извършващи ремонта, са длъжни да гарантират, че строителните компоненти и материалите, използвани при санирането на сградата, не съдържат азбест, нито вещества, пораждащи голямо безпокойство, както е определено въз основа на списъка на веществата, подлежащи на разрешение, посочени в приложение XIV към регламент (ЕО) № 1907/2006.
- Следва да бъдат предприети мерки за намаляване на шума, праха и замърсителите по време на ремонтните дейности.

2) Предложенията за изпълнение на инвестиции следва да са в съответствие с принципите на равнопоставеност на жените и мъжете и осигуряване на равни възможности за всички.

**Съответствието на предложенията за изпълнение на инвестиции с хоризонталните принципи и принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ подлежи на деклариране от кандидатите при подаване на предложението.**

**Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява и на етап изпълнение на проектите.**

## 16. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо)

Планираната продължителност на всеки проект, включително дейностите, предвидени в него, не може да надвишава 17.08.2026 г. Изключение от последното е възможно в случай на удължаване на периода на допустимост на разходите по МВУ.

Deleted: 31.07.2026

## 17. Ред за оценяване на проектните предложения

Оценката на предложенията за изпълнение на инвестиция ще бъде извършвана по реда на ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост.
Предложението/ята за изпълнение на инвестиция се оценяват в съответствие с критериите описани в утвърдените Условия за кандидатстване. Оценката се извършва в информационната система за Механизма и се документира чрез попълване на таблици.

В съответствие с чл. 24, ал. 4 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост при установяване на нередовности, непълноти и/или несъответствия в предложението структурата за наблюдение и докладване изпраща на конкретния краен получател уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването им в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния краен получател. В този случай срокът за оценка спира да тече до датата на тяхното отстраняване.

В съответствие с чл. 24, ал. 3 ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост оценяването на предложенията се извършва в срок до един месец от крайния срок за подаването им.

**Важно!!!**

По време на оценителния процес за да бъде установена липса на нередовност, непълнота и/или несъответствие в предложението, СНД/ и/или упълномощени от него лица/ оценителната комисия може да извършва проверка на място. За целта, конкретният краен получател ще бъде уведомяван за посещението на място чрез комуникация в ИС на Механизма. В този случай срокът за оценка спира да тече до приключване на проверката на място. Проверката на място приключва с изготвянето на протокол от служител на СНД/ и/или упълномощени от него лица/ оценител. Протоколът е част от оценителния процес и на базата на констатациите в него могат да бъдат отправени допълнителни препоръки за ревизиране на дейностите и/или бюджета на предложението за инвестиция (чрез изпращане на последваща комуникация до крайния получател) или проектното предложение да бъде предложено за финансиране без допълнителни забележки.

В случай на отказ от страна на конкретния краен получател да предостави достъп за проверка на служител на СНД/ и/или упълномощени от него лица/ оценител, това може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния краен получател.
За да бъде допуснато до директно предоставяне на средства от Механизма, предложението за изпълнение на инвестиции трябва да отговаря на всички критерии за оценка, съгласно приложение „Таблица за оценка на предложение за изпълнение на инвестиции чрез директно предоставяне на средства от Механизма на крайни получатели“ по съответната процедура.

***ЗАБЕЛЕЖКА!*** ***Оценителната комисия има право да прави препоръки за ревизиране на дейностите и бюджетите на проектите!***

В случай, че по време на оценката се установи наличие на недопустими, необосновани или надвишени разходи, в т.ч. и заложени непазарни единични цени на отделни СМР в КСС или на артикули от оборудването/обзавеждането, както и на заложени СМР в КСС или оборудване/обзавеждане, които не са пряко свързани с постигането на основната цел на инвестицията, ще бъдат предоставяни указания и срок за отстраняване на установените нередовности, непълноти и/или несъответствия.

Включително може да бъде върнат за преработка и самият инвестиционен проект (във фаза работен/технически проект) при констатиране на неспазване на действащото законодателство и/или неспазване на функционалните изисквания за услугите и/или избрано проектно решение, в т.ч. и обемно-планировъчно, което не отговаря на принципите за ефективност, ефикасност и икономичност на инвестицията.

В случай на отказ от страна на бенефициентите да изпълнят дадените указания по време на оценката за отстраняване на установените нередовности, непълноти и/или несъответствия, в т.ч. и за корекция на непазарни единични цени на отделни СМР в КСС или на артикули от оборудването/обзавеждането, същите може да бъдат служебно коригирани/премахвани.

След оценката на предложението за изпълнение на инвестиция, при положително становище, решението на Ръководителя на СНД да предостави средства от Механизма се обективира в договор за директно предоставяне на средства на конкретния краен получател.

## 18. Критерии и методика за оценка на предложенията за изпълнение на инвестиции

Предложението за изпълнение на инвестиции по процедура чрез директно предоставяне на средства от Механизма на крайни получатели се оценява въз основа на критериите в „Таблица за оценка на предложение за изпълнение на инвестиция по процедура чрез директно предоставяне“ приложение за информация към пакета с документи по настоящата процедура.

## 19. Начин на подаване на предложения за изпълнение на инвестиции

Подаването на предложението за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и подаване на формуляра и придружителните документи чрез **ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ** единствено с използването на валиден Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на **следния интернет адрес**: https://eumis2020.government.bg/bg/s/800c457d-e8be-4421-8ed9-9e78d0a75c39/Procedure/Active

**Формулярът за кандидатстване към процедурата се попълва от кандидата, като предложението се подписва с квалифициран електронен подпис (КЕП) на лицето оправомощено да представлява кандидата. В случаите, в които за подаването на проекта с КЕП е оправомощено друго лице, то в секция „Прикачени документи“ на Формуляра за кандидатстване се прилага заповед/копие на заповед за оправомощаване на съответното лице.**

Информационната система за Механизма предоставя възможност за коригиране и допълване на формуляра докато той е в режим чернова и работата по него се съхранява на сървърите на системата.

Изискващите се съгласно т. 20 от Условията за кандидатстване придружителни документи към Формуляра за кандидатстване също се подават изцяло електронно.

При подготовката и за подаването на проектното предложение ККП може да използва публикуваните Указания към системата.

По време на оценката, комуникацията с кандидата и отстраняването на нередовностите по подаденото предложение ще се извършват електронно чрез профила на кандидата в Информационната система за Механизма, от който е подадено предложението и промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) са недопустими.

## 20. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване

Конкретният краен получател участва с предложение за изпълнение на инвестиция в настоящата процедура, като използва Формуляра за кандидатстване, публикуван в Информационната система за Механизма и съответните прикачени към него приложения. Конкретният краен получател трябва точно да се придържа към Формуляра, който се генерира в Информационната система за Механизма, както и да попълни и прикачи в системата приложенията в поле 10. „Прикачени електронно подписани документи“ към Формуляра за кандидатстване.
Формулярът за кандидатстване и приложенията се попълват на български език, с изключение на полетата, които са задължителни за попълване на английски език.

Финансирано от Европейския съюз NextGenerationEU

Формулярът за кандидатстване трябва да бъде попълнен внимателно и максимално ясно, така че да може да бъде оценен правилно в Информационната система за Механизма.

Конкретният краен получател следва да подаде чрез Информационната система за Механизма Формуляра за кандидатстване, подписан с Квалифициран електронен подпис (КЕП) от лицето, представляващо кандидата или упълномощено от него лице.

Кандидатът следва да прикачи в Информационната система за Механизма следните документи:

- **Решение на Общинския съвет за кандидатстване с предложение за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура, с което се декларира, че:**

  - създадените по процедурата социални услуги ще бъдат поддържани минимум 5 години след датата на приключване на дейностите по инвестицията и одобрение на искането за окончателно плащане от страна на СНД;

  - предназначението на сградата/сградите, обект на интервенция по инвестицията, няма да бъде променяно за период не по-малък от 5 години след датата на приключване на дейностите по инвестицията и одобрение на искането за окончателно плащане от страна на СНД.

*Решението на ОС може да бъде предоставено по време на оценката на проектното предложение или преди подписването на договор по процедурата, в случай че при подаването на проекта не е предвидена сесия на общинския съвет*.

- **Писмо за подкрепа от Агенцията за качеството на социалните услуги за съгласуване на местоположението на сградния фонд (за всяка от предвидените в таблицата по т. 8.1. нови социални услуги) с оглед гарантиране съответствие с Наредбата за качеството на социалните услуги, функционалните изисквания и насоки за изграждане на новата инфраструктура;**

Тъй като по процедурата няма да се допуска възлагане тип „Инженеринг“, в тази връзка на етапа кандидатстване кандидатът следва да представи задължително следната техническата документация

- Работен/технически проект за обектите на интервенция**, придружен от подробни количествени сметки по приложимите части и подробна количествено-стойностна сметка (КСС);**

  Работният/техническият/ проект следва да бъде изготвен в пълно съответствие със ЗУТ и Наредба № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, да бъде надлежно съгласуван с всички експлоатационни дружества и други съгласувателни органи съгласно действащата нормативна уредба и одобрен от главния архитект на Общината, когато се изисква съгласно от ЗУТ. Одобреният инвестиционен проект се прилага в Информационната система за Механизма във формат „.pdf“ и в „.DWG” (Autocad). Във формат „PDF” се прилагат чертежите с подписите на проектантите по съответните части и положените печати и подписи от одобряването/съгласуването на проекта със съответните експлоатационни дружества и администрации. Версията на

инвестиционния проект във формат „DWG" следва да кореспондира с одобрения вариант на проекта приложен във формат „pdf".

Приложената подробна КСС, във формат Excel, следва да е в пълно съответствие с количествените сметки на проектантите по отделните части на работния/техническия проект. Общата стойност на обобщената КСС следва да съответства на сумата на разходите за СМР, посочена в бюджета на предложението. В случай, че в предложението са включени разходи, които ще се финансират със собствен принос, следва те да са посочени изрично в обобщената КСС, както и да съответстват на сумата за собствен принос, посочена в бюджета на предложението.

*Не е допустимо в КСС да се залагат СМР, изпълнението на които изисква одобряване на инвестиционен проект, при условие, че такъв не е разработван и съответно не е оценяван за съответствие със съществените изисквания към строежите.*

➢ **Оценка за съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите**, изготвена като комплексен доклад от лицензирана фирма-консултант /независим строителен надзор/ или Решение на експертния съвет на одобряващата администрация съгласно действащия към датата на издаване на разрешение за строеж чл.142, ал.6 от ЗУТ;

➢ **Разрешителни и/или съгласувателни документи от съответните институции, в т.ч. и експлоатационни дружества** (ако са необходими такива съгласно българското законодателство);

**(**С цел гарантиране в максимална степен на спазването на принципа за „**ненанасяне на значителни вреди"** следва да се има предвид следното:

I. Съгласно чл. 93. ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС): „Необходимостта от извършване на ОВОС се преценява за:

1. инвестиционни предложения съгласно приложение № 2;

2. всяко разширение или изменение на инвестиционни предложения съгласно приложение № 2, които вече са одобрени или са в процес на одобряване, изпълнени са или са в процес на изпълнение, ако това разширение или изменение може да доведе до значително отрицателно въздействие върху околната среда;

В т. 10, буква „б" на Приложение 2 е указано, че такива са:

„Инфраструктурни инвестиционни предложения за урбанизирано развитие, включително строителство на търговски центрове и паркинги"

т.е. инвестиционни намерения за изграждане на обекти с обществено предназначение, каквито са сградите на социалните услуги, са предмет на преценяване на необходимостта от ОВОС, а не на задължителна оценка за въздействие на околната среда. Само ако компетентният орган (МОСВ или респ. РИОСВ) даде становище, че за конкретното инвестиционно намерение е необходимо да се направи оценка, тогава Възложителят трябва да възложи и изработката на ОВОС и да проведе всички процедурни действия по нейното обсъждане и т.н. до издаване на съответното разрешително (практиката показва, че обекти

от такъв характер като центрове за настаняване от семеен тип, дневни центрове за лица с увреждания, центрове за социална рехабилитация и интеграция и други подобни социални услуги, не попадат в приложното поле на закона и обикновено за тях съответните органи издават становище, че не подлежат на оценка за ОВОС).

II. Съгласно чл. 95 искането за преценка на необходимостта от извършване на ОВОС се подава от Възложителя.

Дори в случаите, когато се изисква да бъде изготвена оценка, съгласно ЗООС Възложителят отговаря и организира целият процес от възлагането на оценката, през организиране на общественото обсъждане и т.н. до получаване на положително становище. Чл. 95 от ЗООС казва, че:

„Възложителят на инвестиционно предложение информира писмено компетентния орган (МОСВ или респ. РИОСВ) и обявява своето предложение на интернет страницата си, ако има такава, и чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин. Компетентният орган или оправомощено от него длъжностно лице обявява предложението на интернет страницата си и уведомява писмено кмета на съответната община, район и кметство. Кметът на съответната община, район и кметство обявява инвестиционното предложение на интернет страницата си, ако има такава, и на общественодостъпно място“.

Освен това, оценката е необходима преди започване на проектирането и се изисква при одобряването на инвестиционните проекти и издаването на разрешението за строеж (в случаите, когато трябва да има оценка съгласно предписанието на компетентния орган).

Тоест всичко това са дейности, които предхождат издаването на Разрешението за строеж. Спазването на разпоредбите на ЗООС е едно от условията за издаването на Разрешение за строеж. Всички обекти, които МТСП ще финансира по НПВУ ще са с влезли в сила Разрешения за строеж.

На практика задължение и отговорност на Главния архитект на всяка община е преди да издаде Разрешението за строеж да провери дали са спазени всички изисквания съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ). Съгласно чл. 148, ал. 8 от ЗУТ „Одобреният инвестиционен проект, когато такъв се изисква, е неразделна част от разрешението за строеж. Влязло в сила решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) или решение, с което е преценено да не се извършва ОВОС по реда на Закона за опазване на околната среда, е приложение, неразделна част от разрешението за строеж”.

- **Влязло в сила и валидно разрешение за строеж**, издадено по реда на чл. 148-156а от ЗУТ (в случай, че към момента на кандидатстване кандидатът не може да представи влязло в сила разрешение за строеж, то същото следва да се представи най-късно преди подписване на договор за предоставяне на средства от Механизма. Без да бъде представено влязло в сила и валидно разрешение за строеж няма да е възможно подписване на договор за предоставяне на средства от Механизма;
- **Остойностен списък с обзавеждане и оборудване (ако е приложимо);**
- **Копие от Акт за собственост или документ за учредяване право на ползване на общината, на сградата/помещенията, обект на интервенция;**

- **Заповед/копие на заповед за оправомощаване на лицето, което подписва с КЕП от името на кандидата документите за кандидатстване по предложението за изпълнение на инвестиция в Информационната система за Механизма (в случай, че е приложимо)**

## 21. Краен срок за подаване на предложения за изпълнение на инвестиции

Предложенията за изпълнение на инвестиции следва да се представят не по-късно от **17.00 ч. на 04.11.2024 г.**

Конкретен краен получател може да иска допълнителни разяснения, в срок до **21 дни преди изтичането на срока за кандидатстване, т.е. до 10.10.2024 г. включително.**

**Въпросите се задават в писмена форма чрез Информационната система за Механизма ИСУН, секция „Разяснения по процедурата“.**

Писмени разяснения ще бъдат дадени в срок до **10 дни от получаване на искането, но не по-късно от 14 дни преди изтичането на срока за кандидатстване – 17.10.2024 г.** (включително).

Въпросите и разясненията ще бъдат публикувани на следните интернет-страници: https://eumis2020.government.bg и https://mlsp.government.bg

## 22. Допълнителна информация

### 22.1. Решение на ръководителя на СНД относно предоставянето на средства от Механизма

В съответствие с чл. 25 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост при наличие на положителен резултат от оценяването ръководителят на структурата за наблюдение и докладване в едноседмичен срок от приключване на оценяването взема решение за предоставяне на средства от Механизма за одобрените предложения.

**Конкретният краен получател се поканва в разумен срок да представи необходимите документи за сключване на договор. Документите се представят посредством ИСУН от профила на кандидата, от който е подадено проектното предложение, модул „Комуникация с УО“.**

Преди сключване на договор СНД извършва служебна проверка за липса на двойно финансиране.

Преди сключването на договор за предоставяне на средства от Механизма, конкретният краен получател следва да представи:

• Формуляр за финансова идентификация;
• Декларация за нередности, подписана от представляващия конкретния краен получател (подписана с КЕП);
• Заповед/копие на заповед за оправомощаване на лицата за полагане на първи и втори подпис;

| |
|---|
| • Заявление за профил за достъп на краен получател до Информационната система за Механизма (подписано с КЕП);<br>Договорът се подписва от Ръководителя на СНД и от конкретния краен получател с квалифициран електронен подпис (КЕП).<br>След подписване на договора от страна на Ръководителя на СНД, договорът се изпраща за подпис от страна на конкретния краен получател (в т.ч. и от лицето с право на втори подпис) посредством модул „Проектни предложения“, Комуникация с УО в **ИСУН**. Конкретният краен получател връща електронно подписания договор посредством ИСУН. |

### 22.2. Условия, приложими към изпълнението на проекта, след подписване на договора за директно предоставяне на средства от МВУ

| |
|---|
| Ръководителят на СНД подписва договор за директно предоставяне на средства от Механизма (вж. Приложението към Условията) на основание чл. 27 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост.<br><br>Задълженията, които възникват за конкретния краен получател са описани в приложения договор за директно предоставяне на средства от Механизма.<br><br>До 14 дни от датата на сключване на договора за предоставяне на средства от Механизма, СНД организира информационна среща с крайните получатели и/или публикува Ръководство за изпълнение на инвестициите за запознаване с изискванията за изпълнение на инвестициите по съответната процедура, с изключение на случаите в които получателят изрично е заявил, че няма да се възползва от тази възможност.<br><br>По време на изпълнение на дейностите по проекта, получателят следва да спазва публикуваното от СНД ръководство за изпълнение на инвестициите за конкретната процедура. |

## 23. Приложения към Условията за кандидатстване и Условията за изпълнение

### 23.1 Приложения към момента на кандидатстване

| |
|---|
| **Приложения за попълване:**<br><br>Формуляр за кандидатстване, в т.ч. Е-Формуляр за самооценка относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ и Е-декларация на кандидата<br><br>Остойностен списък с обзавеждане и оборудване (ако е приложимо)<br>КСС образец<br><br>**Подкрепящи документи:**<br>Съгласно т. 20. от Условията за кандидатстване |

### 23.2 Приложения към момента на подписване на договор за директно предоставяне на средства от МВУ

| |
|---|
| Договор за директно предоставяне на средства от Механизма<br><br>Формуляр за кандидатстване |

| |
|---|
| Формуляр за финансова идентификация |
| Декларация за нередности |
| Заповед/копие на заповед за упълномощаване на лицата за полагане на първи и втори подпис; |
| Заявление за профил за достъп на краен получател до Информационната система за Механизма |

### 23.3 Приложения за информация

| |
|---|
| 1. Таблица за оценка на предложение за изпълнение на инвестиция чрез директно предоставяне на средства от Механизма |
| 2. Указания за попълване на Формуляра за кандидатстване |
| 3. Информация относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ |
| 4. Функционални изисквания по отношение на материално-техническата база на услугите РГПЛПР, РГПЛИЗ, РГПЛФУ, РГПЛД и РГПЛСУ |
| 5. Функционални изисквания по отношение на материално-техническата база на ЦСПЛУТС |
| 6. Примерен формуляр за попълване на самооценката относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ |
| 7. Приложение 1 – Примерна функционална схема (модулна) на едноетажна сграда за резидентна грижа за пълнолетни лица с увреждания |